ՍՈՒՐԻԱ

سوريا

جريدة يومية سياسية حلب

مدیرها المسؤول

وانيس يازنجيان

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 169 — 19 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 14 ՄԱՅԻՍ 1947, ՀԱԼԷՊ ՁԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 15 Ս. Դ.

ԱՐԱԲՆԵՐԸ ԵՒ ՍՈՎԵՏՆԵՐԸ

ՍՈՎԵՏՆԵՐԸ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆԳԱՄ ԸՆԼԱԼՈՎ ՁԵՌՔ Կ'ԵՐԿԱՐԵՆ ՄԵՋԻ

Այս խորագրին տակ էլ Նեզիր կը գրէ.—

ՄԱԿՆ բացառիկ ժողովին մէջ Մ. Կրոմիքօ ըսաւ.— «Անիմաստ բան է չէզոք պետութիւններ փնտռել, անոնց վստահելու համար Պաղեստինի հարցին լուծումը, որովհետեւ իրականութեան մէջ չէզոք պետութիւններ չկան»։

Այս արտայայտութիւնը ընելով Սովետ դիւանագէտը ըսել կ'ուզէ թէ որեւէ հարց որ կը ներկայանայ ՄԱԿին որքան ալ կարգ մը պետութիւններուն համար անկարեւոր խնդիր ըլլայ, առեւտուրի խնդրի կը փոխուի։

Նոյնպէս Մ. Կրոմիքօ ըսել կ'ուզէ թէ Պաղեստինի հարցը ՄԱԿի ժողովին մէջ ոչ թէ պարզ Պաղեստինի հարց պիտի ուսումնասիրուի այլ մեծ պետութիւններու յարաբերութեան լոյսին տակ պիտի ուսումնասիրուի։

Երբ Մ. Կրոմիքօ կ'ըսէ թէ Պաղեստինի խնդրին շուրջ ոչ մէկ պետութիւն կարելի է չէզոք նկատել. նախ չ'արդարացներ իր կառավարութիւնն իսկ, ինչպէս հակառակը կ'արտայայտուին ուրիշներ, այլ բացէ ի բաց կը յայտարարէ որ Սովետները Պաղեստինի հարցին կը մօտենան իրենց միջազգային յարաբերութեանց հիման վրայ, այսինքն այնպէս՝ ինչպէս որ յարմար կու գան իր քաղաքական և ռազմագիտական շահերուն։

Այս ճշմարիտ իրողութիւն մըն է որ Սովետները քաջութիւնը ունեցան արտայայտելու, որովհետեւ բոլոր միապետութիւնները կը մտածեն ու կը գործեն այնպէս ինչպէս վերը յիշեցինք, սակայն բոլորովին տարբեր ձեւով կ'արտայայտուին։

Ուրեմն Մ. Կրոմիքոյի այս ճշմարիտ արտայայտութիւնը ամենէն աւելի Արաբ երկիրներուն պէտք է որ պէտք է նկատի ունենայ։ Որովհետեւ Մ. Կրոմիքոյի արտայայտութեան համաձայն, մանաւանդ արաբներուն ուղղուած, հասկցնել կ'ուզէ թէ՝ որքան որ Սովետ Միութիւնը իրաւունք կու տայ Պաղեստինի Արաբներուն և որքան ալ որ Սովետ իրաւակարգը չուզեր քաջալերել ֆաշիստ և մեծատիրական ոգին, ինչպիսին է Հրեաներունը, չի կրնար մինչև վերջ Արաբներուն կողքին կենալ եթէ Արաբ երկիրները վստահութիւն չներշնչեն որ իրենց ալ իրենց կարգին յետ այսու Սովետ միջազգային քաղաքականութեան դէզը պիտի պաշտպանեն ու անոր կողքին պիտի կենան...։

Մանաւանդ որ այս հակումը երբեք կապ չունի իրաւակարգերուն հետ, որովհետեւ Ապահովութեան Խորհուրդին մէջ երբ Սուրիոյ ներկայացուցիչ Ֆարէս Պէյ Խուրի Ալպանական հարցին շուրջ Սովետ Պօլսին կողքին կեցաւ, և որ մեծ ազդեցութիւն ունեցաւ միջազգային դիւանագիտութեան վրայ ու Սուրիոյ դիրքը աւելի արժէքաւորեց Ապահովութեան Խորհուրդէն ներս և դուրս, ասով հանդերձ ոչ ոք համարձակեցաւ ըսել որ Սուրիա համայնավար վտանգին տակ կը գտնուի և Ֆարէս Պէյ Խուրի համայնավարութեան կը հակի...

Որով, նոյնիսկ ՄԱԿի այս բացառիկ ժողովներուն սկիզբը Արաբ երկիրները Սովետ Միութեան կողքին կենալին, այնպէս ինչպէս կեցաւ Ֆարէս Պէյ Խուրին Ալպանիոյ հարցին մէջ, այն ատեն Սովետ Պօլսին դիրքը բոլորովին տարբեր պիտի ըլլար, այսինքն շատ աւելի ուժով պիտի պաշտպանէին արաբական դատը, փոխանակ երկդիմի քաղաքականութիւն մը վարելու, այսինքն մէկ մը Արաբներուն և մէկ մըն ալ Հրեաներուն հետ։

Որով եթէ արաբները նեղուեցան Սովետներու այն առաջարկէն թէ հրեաներն ալ մասնակցին ՄԱԿի քաղաքական յանձնախումբին, արաբ երկիրներու ներկայացուցիչները որ այժմ Նիւ-Եորք կը գտնուին, անոնք կրնան այս քաղաքականութիւնը միայն ի նպաստ իրենց դարձնել, պայմանաւ որ իրենք ալ Սովետներու հանդէպ ուղիղ կեցուածք մը ունենան, և ոչ թէ միջնէ հիմա իրենց վրան քաղաքականութիւնը չարուենակեն։

Եւ շատ հաւանական է որ Մ. Կրոմիքօ որ միայն մէկ անգամ հրեաներուն դէզը պաշտպանեց, արաբներուն հասկցնել ուզեց, թէ ինչ կշիռ ունի սովետներուն կողմնակցութիւնը...։

Ուրեմն հիմա որ Մ. Կրոմիքօ երկրորդ անգամ ըլլալով օգնութեան ձեռք կ'երկարէ արաբներուն պահանջելով որ ընտրուելիք յանձնախումբը Պաղեստինի անկախութիւնը հիմ ունենայ, ինչ որ արդէն արաբ աշխարհին ցանկութիւնն է, մեզի (արաբներուս) կը մնայ օգտուիլ այս մերձեցումէն, ու անկեղծօրէն սեղմել երկարուած այս ձեռքը և ուղիղ քաղաքականութիւն մը վարել հանդէպ Սովետ հսկայ պլօքին...։

ԹՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

Մեծ Երգահանդէս

ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ա. ՊԱՏՍԱԳԻՐԵԱՆԻ

18 Մայիս 1947, Կիրակի կէսօրէ առաջ ժամը 10ին,

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Ա.

ԶԱՄԲԷՏԳ

Բ.

ՀԷՔԵԱԹ

Օրերէր 2 արար

Գիներ.— Ընդհ. մուտք Մէկ Ս. Ո. Վերապահեալ ԵՐԿՈՒ Ս. Ո.

Վարչական ազդ.— Ձեր ծանուցումները մեր բերդին տուէք։

Ցեսք ունիցիք բերդ ծախողներու։ Թղթակցութեան, դրամական առաքումներու եւ վարչական որեւէ խնդրի համար դիմել գրավաճառ՝

ԿԻՒԼԷՍԷՐ ՏԷՄԻՐՃԵԱՆԻՆ, Սալիպէ-Հալէպ

Հայրենական պատերազմը եւ հայ մարտիկը

Սարգիս Մարտիրոսեան

Սովետական Միութեան հերոս, գնդապետ-լէյտենանտ Սարգիս Սողոմոնի Մարտիրոսեանը ծնուել է 1900 թուին Շամախու շրջանի Մադրասա գիւղում։ Սովորել է Էջմիածնի Գէորգեան ճեմարանում։ Աքտիվ մասնակցել է Ասորաբնակեցման և Հայաստանի քաղաքացիական կուիներին։ Զինուորական կրթութիւն ստացել է ռազմական դպրոցներում, ապա աւարտել բարձրագոյն հրամկազմի կատարելագործման դասընթացքները։

Հայրենական պատերազմի առաջին իսկ օրից Մարտիրոսեանը գտնուել է ռազմաճակատում։ Նրա հրամանատարութեամբ գործող զօրամասը Մոսկուայի տակից արիւնահեղ մարտերով հասել է Պերլին։

Մարտիրոսեանի զօրամասը մասնակցեց Կիէվի գրաւմանը։ Ազատագրուած Կիէվի կայազօրի առաջին պետ նշանակուեց Մարտիրոսեանը։ Նա առաջիններից մէկն էր նաեւ, որ հասաւ մեր պատական սահմանին, մտաւ Պուքարէստ, ներխուժեց գերմանական Սիլեզիա և վերջապէս մտաւ Պերլին։ Գերագոյն Գլխաւոր Հրամանատար, Սովետ Միութեան Գեներալիսիմոս Ստալինի հրամանները։ Մարտիրոսեանի անունը յիշատակուած է 13 անգամ։

Գեներալ-լէյտենանտ Մարտիրոսեանը պարգեւատրուել է Լենինի երկու, Կարմիր դրօշի երկու, Սուվորովի 2դ աստիճանի երկու շքանշաններով։ Գերազանց մարտական գործողութիւնների համար նա պարգեւատրուել է նաեւ սպայական ծառայութեան համար՝ մեդալներով։

Ա. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ

Եուկոսլաւիա կը մերժէ

ՎԱՇԻՆԿԹՐՆ.— Ամերիկ Արաբ. գործոց Նախարարութիւնը կը յայտարարէ թէ Եուկոսլաւիա մերժեց վճարել սոյն երկու օդանաւերուն փոխարժէքը որ վար առնուեցան Եուկոսլաւիոյ մէջ անցեալ Օգոստոսին։ Անոնք միայն վար առնուած օդանաւերուն 5 օդաչուներու ընտանիքներուն վճարած են 150 հազար տոլար, իսկ օդանաւերուն համար հատուցում պատասխանը տուին։—

«Մենք ինքզինքնիս պարտաւոր չենք զգար յիշեալ երկու օդանաւերու փոխարժէքը եղող 250 հազար տոլարը վճարել, որովհետեւ անոնք իրաւունք չունէին Եուկոսլաւիոյ հողերուն վրայ թռիչք կատարելու...»։

Հրաշագործ Աւազ Գալիֆորնիոյ մէջ

ՎԱՇԻՆԿԹՐՆ.— Հրաշագործ Աւազ իր հետեւորդներով առջի օր օդանաւով Գալիֆորնիա հասաւ։

Աւազ Գալիֆորնիա հրաւիրուած է հայազգի միլիոնատէր Գրիգոր Առաքելեանի կողմէ, բուժելու համար անոր խուլ և համր աղջիկը։

Իսէօնիւ Պէյրութ կ'այցելէ

ՊՈՂՏԱՏ.— Պաշտօնապէս յայտարարուեցաւ որ Իրաքо-Թուրք դաշնագիրը այսօր Իրաքի երեսփոխանական ժողովին պիտի ներկայացուի։

Զրոյց կը շրջի թէ նախագահ Ինէօնիւ դաշնագրի վաւերացումէն վերջ պիտի այցելէ Պաղտատ, Ամման ապա Պէյրութ, որպէս փոխադարձ այցելութիւն Անգր-Եորդանի թագաւորին և Լիբանանի նախագահին այցելութեան։

ՆԵՐԳԱՂԹԸ ԿԸ ՍԿՍԻ

ՅՈՒՆԱՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԴԷՊԻ Ս. ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ս. Հայաստանի կառավարութիւնը հետեւեալ պաշտօնական հեռագիրը ուղղած է Հ. Բ. Ը. Միութեան Կեդր. Վարչութեան.—

Սաացուած տեղեկութիւնների եւ մամուլի համաձայն, յաջողութեամբ աւարտել էք Ներգաղթի Մէկ Միլիոն Տոլարի Հանգանակութիւնը։ 1947 թուի Ներգաղթի աշխատանքներն արդէն սկսուած են եւ այս տարի նախատեսուում է ներգաղթ կատարել նաեւ Փրանսայից, Եգիպտոսից, Հարաւային եւ Հիւսիսային Ամերիկայից։ Յունաստանից նախատեսուում է հիմնական մասնակցութիւն մասնակցել Հայաստան։ Խնդրում ենք նաեւի փոխադրաւարձն ապահովելու համար տեղափոխել Հայաստանի Կառավարութեան թիւ 24001 ընթացիկ հաշուին Սովետական Միութեան Պետական Պանքի Հայաստանի գրասենեակում 800,000 տոլար։

Հայկական Ս. Ս. Հ. Մինիստրների Սովետի Նախագահի Տեղակալ

ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Սովետները Արաբներու կողքին

ՆԻՒ ԵՕՐՔ.— Երէկ Մ. Կրոմիքօ առաջարկեց որ ընտրուելիք յանձնախումբը իր կատարելիք ուսումնասիրութիւններուն հիմ ունենայ Պաղեստինի կատարեալ անկախութիւնը։

Այս առաջարկին իրենց համաձայնութիւնը յայտնեցին Արաբ երկիրներու ներկայացուցիչները։ Իսկ անմիջապէս դէմ արտայայտուեցան Միացեալ Նահանգները. Աւստրալիա Շուէյտ, և Լատին Ամերիկայի կարգ մը պետութիւնները։

Չին համայնավարները

ԺԸ ՅԱՐԱՍԱՆ

ՆԱՆՔԻՆ.— Առջի օրուան լուրերու համաձայն Չին համայնավար ուժերը հսկայ հակայարձակողական մը լծեցին թայպէրներուն և գրաւեցին 15 մեծ քաղաքներ։

Այսօր ստացուած լուրերու համաձայն անոնք կը շարունակեն իրենց յառաջխաղացքը և գրաւած են Լաֆի քաղաքը, որ 90 քիլոմէթր հեռու է Շանկ Շունկ մեծ քաղաքէն։ Միւս կողմէ, համայնավար ուժեր կը սպառնան Լոան քաղաքին, որուն անկումը ժամերու հարց է։ Այս քաղաքը 13 քիլոմէթր հեռու կը գտնուի գրաւուած Լաֆի քաղաքէն։

Մակի բացառիկ ժողովէն ներս

ՆԻՒ-ԵՕՐՔ.— ՄԱԿի յանձնախումբերէն մին այսօր պիտի զուտարուի ուսումնասիրելու և իր որոշումը տալու երկու առաջարկներու շուրջ, մին անգլիական, միւսը սովետական։

Անգլիացիք կ'առաջարկեն նոր յանձնախումբ մը կազմել բաղկացած 7 չէզոք պետութիւններու ներկայացուցիչներէն, որոնք որեւէ կապ չունենան Պաղեստինի հարցին հետ։

Սովետները կ'առաջարկեն 11 հոգիանոց յանձնախումբ մը կազմել, վեցը փոքր պետութիւններէն իսկ հինգը մեծ պետութիւններէն։

Ռումբը նետողը ձերբակալուեցաւ

ԳԱՀԻՐԷ.— Անցեալ շաբաթ Գահիրէի Մեթրո սինէմային մէջ ռումբ նետողը ձերբակալուեցաւ։

Նետողը 27 տարեկան երիտասարդ մըն է։

Ան Վաֆտի կուսակցութեան անդամ է, և օդնական խմբագիր Վաֆտի պարբերաթերթերէն մէկուն։

Երիտասարդը ձերբակալուեցաւ երբ ինքնաշարժով Ադէբսանդրիա կը մեկնէր, նաեւ առնելով փախչելու համար։

Ան խոստովանած է որ ինք է ռումբը նետողը։

Ոստիկանութիւնը կը ձերբակալէ նաեւ անոր աշխատած թերթին տէրը և բոլոր խմբագիրները։

Երգահան Ա. Շուտ Պատմագրեան

Ա. Պատմագրեան ծնած է Թաւրիզ 1898ին։ Շառաւիղէն է 17րդ դարու նշանաւոր հայ պատմագիր Առաքել Դաւրիժեցիի սերունդին, որմէ առած է նաեւ իր մականունը։ Նախնական կրթութիւնը ստացած է ծնողաւորին Արամեան Վարժարանին մէջ և միջնակարգ ուսումը Էջմիածնայ Գէորգեան ճեմարանը։ Տակաւին երիտասարդ, կ'ուզեւորուի Պերլին և կը մտնէ տեղւոյն երաժշտանոցը, միաժամանակ հետեւելով կայսերական համալսարանի փիլիսոփայական և գեղագիտութեան ճիւղերուն։ 1925ին կ'անցնի Ֆրանսա։ 1935ին Ֆիրենցէի ծննդեան հարաբերութեան առթիւ, Իրանի կառավարութիւնը պաշտօն յանձնեց իրեն Շանսնամի «Պիմանը կիվ» գլուխը օրերգի վերածել։

Իր ստեղծագործութիւններուն մէջ կարեւոր տեղ կը գրաւեն նուագարանային և նուագախմբային կտորներ։ Ունի ինքնուրոյն և գաղափարած երգեր, որոնցմէ մեծ ժողովրդականութիւն գտած են «Տուտուլ», «Եարս կիւլա» «Նինամի հարնիքը» եւն։ Օրերգիներ՝ «Շուշան ու կաղամբ», «Տէրն ու ծառան» և «Հէքեաթ» օրերգն ներկայացուած Բարլիզ 1932ին։ Լոյս ընծայած է նաեւ «Երաժշտարան» ձայնագրութեան գասգիրքը։

1937ին հրաւիրուած է Եգիպտոս որպէս ազգային վարժարաններու երաժշտութեան ուսուցիչ, ուր պաշտօնավարած է մինչեւ 1941, սակայն յաջողութեամբ և իրմէ եղած ակնկալութիւնները արդարացնելով։ Այս շրջանին հրատարակած է «Հայ երգեր» անունով երկերու ժողովածուն ինչպէս նաեւ «Գանձարան Հայ երգերու» վիպասաստեղծ մեծարժէք աշխատանքը։ Պատերազմի բերմամբ մեկնած է Պարսկաստան, ուր պետական քոնսերվատուարի մէջ չորս տարի պաշտօնավարած է։ Մեծապէս սիրուած է և Շահը պարգեւատրած է զինք Էյմի Ա. կարգի շքանշանով։ 1945—46 երաժշտական շրջագայութեան մը ելաւ իր տիկնոջ՝ տաղանդաւոր երգչուհիին հետ, Պաղեստին, Եգիպտոս, Սուրիա և Լիբանան, ուր տուած երգահանդէսները մեծ յաջողութեամբ պսակուեցան։

Պատմագրեան միշտ հետաքրքրուած է ժողովուրդին երաժշտական ճաշակը նրրացնելու, որպէս յաճախ ներկայացուած է իր ունկնդիրներուն եւրոպական դասական կտորներ։

Պրն. Պատմագրեան իրեն անխոնջ գործակից և աջակից ունեցած է իր շնորհալի կինը՝ Տիկ. Լուսի Պատմագրեանը որ, որպէս սոլիստ միշտ ալ տուած երգահանդէսներուն փայլը աւելցուցած է։

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

Գեղարուեստական շեղ հանդէս

Կիրակի 4 Մայիս 1947, կէսօրէ առաջ ժամը 10ին, Կաթոլիկ երիտասարդաց սրահին մէջ տեղի ունեցաւ գեղարուեստական շքեղ հանդէս մը զեկավարութեամբ տաղանդաւոր երաժշտագէտ Ա. Պատմագրեանի և Նախաձեռնութեամբ Կիլիկեան երկսեռ Վարժարաններու հոգաբարձութեան։

Գեղարուեստասէր հասարակութիւնը փութացած էր ժամանակէն առաջ լեցնելու սրահը։ Ներկայ էին քահանաներ, Մխիթարեան հայրեր և ազգայիններ։

Յայտագրին առաջին մասը պատկեր մը էր «Հայոց լեզուն» խորագրով որ կը խորհրդանշէր մեր ժողովուրդին իր լեզուին հանդէպ ունեցած խորունկ պաշտամունքը։

Երկրորդ մասը երաժշտական պատկեր մը էր «Մարքիզին Երազը» անունով որուն հաղորդականութիւնն ու պարերու այնքան նազանուշ կշռոյթը բոլորին հկացմունքին առարկան գարձուցին զեկավարին բարձր արուեստը։

Իսկ երրորդ մասը «Հէքեաթ»-ն էր, մանկական օրերա մը երկու արարով։ Առաջին արարը կը պատկերացնէր պարտէզ մը գեղատեսիլ, ուր զուարճանալու և ծաղիկներուն հանգիստը խանգարելու համար եկած էր փոքրիկ որբուհի մը։ Վրայ կը հասնի պարտիզպանը, կը ծանօթանայ որբուհիին հետ, քիչ յետոյ կը հասնին նաեւ պարտիզպանին որսորդ եղբայրները և խորհրդակցաբար տուն կը տանին անտէր որբուհին։

Երկրորդ արարին, այդ գիւղը կը հասնի համբաւաւոր իշխան մը, գիւղացիներ ամբողջ երգով դափով ուցնծղայով դիմաւորելու կ'երթան զայն։ Իշխանը և որբուհին կը ծանօթանան իրարու հետ։ Ան կը կարեկցի որբուհիին, կը բռնէ ձեռքէն, կը դնէ իր կառքին մէջ և պալատ կը տանի։

Որբին և տկարին հանդէպ կարեկցութեան և գթասիրութեան վերաբերմունքի գաղափարն է որ կը տիրէ օրերգի ամբողջ տեւողութեան ընթացքին։

Որբուհիին դերը կը կատարէր Օր. Ա. Բէօմիւրճեան։ Նոյն պարտիզպանին, ապա իշխանին դերը վստահուած էր Վարժարանի խոստաստիպ տնօրէն Ս. Իշխատուեանի։ Ան եկաւ ապացուցանելու որ երաժշտական մարզին մէջ փայլուն ապագայ մը կը սպասէ իրեն։ Զեռք է գուրգուրալ իր վրայ։

Որսորդներու դերերը կը կատարէին Գ. Գալէմքէրեան և Ա. Գալեան։ Գեղանները կը մարմնաւորէին Մ. Մոմճեան, Ռ. Գիւլհանճեան, Մ. Պարսումեան և Ե. Լիպարեան։

Հանդէսը իր ամբողջութեանը մէջ անցաւ շատ յաջող։ Անթերի էին զգեստներն ու տեսարանները։

Մեր երաժշտներէն Ա. Պատմագրեան այն հազուագիւտ քիչերէն է որոնք գեղեցիկ գաղափարն ունեցած են մշակելու մանկական երաժշտութիւն և մանկական օրերա որոնց պէսքը մեծապէս զրկած է մեր վարժարաններուն և մանաւորապէս մանկապարտէզներուն մէջ։

Ա. Պատմագրեան եկաւ հաստատելու որ տաղանդաւոր երաժիշտ մը և երգահան մը ըլլալով հանդերձ է նաեւ քաջ բեմավար մը։

Հանդէսի վերջաւորութեան Կիլիկեան վարժարանի եռանդուն երիտասարդ ուսուցիչներէն Պրն. Ռուբէն Տիրարեան յանուն տնօրէնութեան և հոգաբարձութեան, շնորհակալութիւն յայտնեց Ա. Պատմագրեանին որ մօտ մէկուկէս ժամ տեւող գեղարուեստական վայելք մը տուաւ ներկաներուն։ Շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ հանդիսականներուն որոնք իրենց ներկայութեամբ յարգած էին հայ երգը և քանհինգամեայ Կիլիկեան ազգանուէր հաստատութիւնը։

ԿԱԿԱՋ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՏՈՒՆԸ

Ժողովրդական Ստեղծագործութեան Տան երաժշտական բաժինը սիստեմատիկաբար գրի է անցկացնում երաժշտական ֆոլկլորը։ Այդ բաժնում հաւաքւում և պահւում են ժողովրդական գործիքներով կատարուող երգերի, ողբերի և անբառ մեղեդիների պլատիվները (երգապնակներ)։ 1946 թուին երաժշտական բաժինը մշակեց, ձայնագրեց և առաջին անգամ հրատարակեց 18րդ դարի հռչակաւոր բանաստեղծ-երգիչ Սայաթ Նովայի երգերը։ Հրատարակուած է նոյնպէս յայտնի գուսան Շերամի երգերի ժողովածուն։ Երաժշտական բաժնի նպատակներից մէկն է՝ Հանրապետութեան մէջ երաժշտական ինքնագործունէութեան կազմակերպումը։ Հայաստանում գոյութիւն ունեն մօտ յիսուն ինքնագործ խմբակներ՝ ժողովրդական գործիքների, գուսանական երգերի և պարերի խմբեր։ Այդ խմբակներին ստեղծագործական օգնութիւն հասցնողը և գեղարուեստական ղեկավարը երաժշտական բաժինն է։

Կերպարուեստի բաժինը ներկայումս Ժողովրդական Ստեղծագործութեան Տան կից թանգարանի բացման համար նիւթեր է պատրաստում։

Այդ նիւթերը շատ բազմատեսակ են. կան ինքնուս վարպետների ձեռքով կատարուած նկարներ, զրչանկարներ, քանդակագործական աշխատանքներ, ոսկորից ու փայտից քանդակներ, բանուածքներ և գորգեր։ Հայաստանի բոլոր անկիւններից են հաւաքւում այդ մինչ այժմ անյայտ վարպետների ստեղծագործումները, որ երբեմն իսկական գլուխ գործոցներ են հանդիսանում։

Երիտասարդ կոլխոզնիկ (հաւաքական ագարակի անդամ) Ս. Յովհաննիսեանը ոսկորից քանդակել է առաջնորդների՝ Լենինի և Ստալինի կիսաքանդակները։ Գեղարուեստի այդ մանրանկար արտադրանքը զարմանք է առաջացնում իր նրբութեամբ ու շքեղութեամբ։ Մեծ սէր, համբերութիւն և աշխատանք պիտի ներդրէր նրա մէկ այդ բնագաւառում մասնագիտական գործիմացութիւն չմատցող մարդը։

Իրենց ներկերով, վարպետ կատարումով հիանալի են այն գիմանկարները, որոնք պատկերում են սպարապետ Վարդան Մամիկոնեանին և երաժշտական Կոմիտասին։

Ստեղծագործել է քանոնիկուամեայ Փառանձեմ Աւետիսեանը, որի ձեռքն ու ոտքը չլսուած են մինչև դաստակները և միայն մատներն են աշխատում։ Նա օժտուած է բնական մեծ ճաշակով և գեղարուեստական տաղանդով։ Ժողովրդական ստեղծագործութեան Տունը նրան անհրաժեշտ նիւթեղէն է մատակարարում, պատկերները տալիս և գնում նրա աշխատանքները։

Թանգարանում ցուցադրուում են նաեւ ակնագործ Վահան Հաղպարձեանի և Գէորգիի Յովհաննիսեանի պատրաստած արծաթէ նրբաքանդակ թասերը, սկուտեղներն ու վազերը, զոդագործների հրաշալի գործերն ու սքանչելի ժանեակները, որոնցով հռչակուած են Հայաստանի առանձին շրջաններ։

Ամէն մի ինքնուս քանդակագործ, նկարիչ, թէ փոքրագիր, կերպարուեստի բաժնում կարող է խորհուրդներ ու օգնութիւն ստանալ յայտնի մասնագէտներից, որոնց իր աշխատանքին մասնակից է դարձնում Ժողովրդական Ստեղծագործութեան Տունը, այն հիմարիքը, որ կարող էր հիմնուել մի միայն Սովետական իշխանութեան տարիներում, երբ Հայաստանը վերջապէս ստացաւ «Խաղաղութեան և ազգային վերածնունդի հնարաւորութիւն»։

ՊԱԼԵԱՆ

Կանանց Հագուստներու

ՎՃԱՌՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՏԼԵՐՅԻՆ ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԴԻՄԱՑ - ՀԱԼԷՊ

Ամերիկայեն ստացած է կանանց եւ օրիորդներու ամառեան ամեն կարգի հագուստներ եւ մանչոներ ամեն հաճակի յարմար եւ գիւրամատչելի գիներով։

Տպարան ԱՆԻ Սայիպի - Հալէպ

Նախարարական փոփոխութիւն

Դամասկոսէն հասած լուրերու համաձայն անխուսափելի կը նկատուի նախարարական փոփոխութիւն մը այս մէկ-երկու շաբաթուան ընթացքին, որովհետեւ արտաքին գործոց նախարարին հրաժարումէն վերջ, աթոռը պարապ կը մնայ և վարչապետը ինք ստանձնած է այդ նախարարութիւնն ալ։

Իսկ մի քանի նախարարներ սրոշած են հրաժարիլ ազատօրէն աշխատելու ընտրութեանց մէջ։

Դամասկոսի ընտրողները

Դամասկոսի մէջ արդէն պատրաստուած են ընտրողներու անուանացանկերը, որոնք առաջին իսկ հրամանով պատերը պիտի փակցուին։

Դամասկոսի ընտրողներուն թիւը 105 հազար է։

ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՑ ԹՈՒԱԿԱՆԸ

Կը կարծուի թէ ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան Յունիսի վերջերը կամ Յուլիսի սկիզբները։ Որովհետեւ Յուլիսին կը հանդիպի ռամազանի ծոմապահութիւնը, որով դժուար պիտի ըլլայ պաշտօնեաներուն ընտրութեանց գործը կատարել։

Երեսփոխանական ժողովէն ներս

Երկու շաբաթէ ի վեր երեսփոխանական ժողովը կ'ուսումնասիրէ կառավարութեան պատրաստած օրէնքը ընտրութեանց հարցին շուրջ։

Առաջին կէսն էր մէկ ասիճանի ընտրութիւնը որ մեծամասնութեամբ ընդունուեցաւ, իսկ մնացեալ կէսերը որ 80 յօդուածներէ կը բաղկանային, անոնց մէկ մասը երկար վիճաբանութեան դուռ բացաւ։

Ամենէն աւելի ժամանակ առնողը եղաւ վեցերորդ յօդուածը, որ փոքրամասնութեանց և յոյն օրթոտոքսներու պարգան կը շեշտէր։

Ըստ յիշեալ յօդուածին, յոյն օրթոտոքսները որ երկու աթոռ ունին, մին Դամասկոսէն, երկրորդը Հալէպէն կը ընտրուէին։

Ի վերջոյ Շաբաթ օրուան նիստին որոշուեցաւ այս աթոռները զարձեալ պահել։

Նմանապէս որոշուեցաւ իւրաքանչիւր վեց հազար ընտրողի մէկ երեսփոխան։

Մամուլի ազատութիւնը միշտ խնդրոյ առարկայ դարձաւ բոլոր ժողովներու ընթացքին, երեսփոխաններէն շատեր պահանջեցին որ վերջ դրուի կախակայութի օրէնքին, մանաւանդ ընտրութիւններու շրջանին։ Կառավարութիւնը իր համաձայնութիւնը յայտնեց այս խնդրին շուրջ։

Միջազգային մարզական կեանք

ՊԱՍՔԷԹ-ՊՕԼ

Բրազայի մէջ տեղի ունեցող Եւրոպայի ախոյեանութեան մրցումները հետեւեալ արդիւնքները տուած են.

1. Ռուսիա։
2. Չեխոսլովաքիա։
3. Եգիպտոս։

Ֆրանսա հասած է հինգերորդ տեղը։ Ալպոնիան հասեցաւ 14րդ և վերջին տեղը։

ՖՈՒԹՊՈԼ

Բօրթուկալ յաղթեց Իրլանտայի միջազգային ֆութպոլի մրցումի մը մէջ 2 ի դէմ 0 ով, որ տեղի ունեցաւ Տպլինի մէջ։

— Անգլիա յաղթեց Ֆրանսայի, 3 ի դէմ 0 ով, Հիսպերիի մէջ միջազգային մրցումի մը ընթացքին։

ԿՌՓԱՄԱՐՏ

Մեծն Բրիտանիոյ միջին-ծանրութեան ախոյեան Ֆրէտտի Միլլս յաղթեց Հարաւ Ափրիկեցի Վօլմապանը 5րդ բաուենին դուրս ձգելով զայն։

— Ֆրանսայի միջին-ծանրութեան կռփամարտիկ Տօթիոյ պարտութեան մատնեց Իտալացի Միլանարը, 2րդ բաուենին զայն դուրս ձգելով խաղէն։

— Ֆրանսայի միջին-ծանրութեան կռփամարտիկ Թօնքալ պարտութեան մատնեց Գուպացի Օշաոն, 10 բաուենով, կէսերու առաւելութեամբ։

ՍԻՆԵՄԱ ԹԻՕ

12 Մայիսէն սկսեալ կը ցուցադրէ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԵՐԿԻՐ

ՀԱՑԵՐԷՆ ԽՕՍՈՒՆ ՖԻԼՄԸ

Դանօր.— Օրական չորս ցուցադրութիւն կ. ա. ժամը 10ին, կ. վ. ժամը 3ին, 6ին եւ 9ին։ Արուեստը բուացուած են։

ՁԵՐ ՍԻՆԵՄԱՅԻ ՕՐԸ ՎԵՐԱԳԱՀԵՑԷՔ

ՍԻՆԵՄԱ ԲԻՈՅԻ ՄԷՋ

16 Մայիս 1947, Ուրբաթ երեկոյեան ժամը 8,30ին,

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ՆՊԱՍՏԻՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

ՊԻՏԻ ՅՈՒՅՑԱԴՐՈՒԻ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԵՐԿԻՐ

Հայերեն խօսուն ֆիլմը

Տոմսերը կը ծախուին Կիլիկեան Վարժարանցներ, Պիւսթան Կիւլ-ապ Հաճի Յակոբ Սինեմեանցի մօտ, Սայիպի՝ Գրավանատ Կիւլեսեր Տէմիրճեանցի խանութը եւ նոյն իրիկունը սինեմայի կիրճն։